

Referentna laboratorija za *Campylobacter* i *Helicobacter*

LABORATORIJSKI PROTOKOL

Transport izolovanih kultura Campylobacter i Helicobacter spp. u Referentnu laboratoriju

April, 2023.

Uredila: Prof. Dr Biljana Miljković Selimović

Sačinila: dr Jana Pešić Stanković

Institut za javno zdravlje Niš

STANDARDNA OPERATIVNA PROCEDURA (SOP)

Naslov: Transport izolovanih kultura bakterija iz rodova <i>Campylobacter</i> i <i>Helicobacter</i> u Referentnu laboratoriju			
Broj protokola: 2023RLCAMPYHELICO01	Važi od: Aprila, 2023.	Strana: 2 od 3	Verzija broj: 01

REVIZIJA DOKUMENTA				
Nivo revizije	Izmenjeno poglavlje	Opis izmene	Datum izmene	Odobrenje za izmenu
1				
2				

Broj protokola: 2023RLCAMPYHELICO01	Važi od: Aprils 2023.	Strana: 3 od 3	Verzija broj: 01
--	--------------------------	-------------------	---------------------

Uputstvo opisuje transport izolata patogenih bakterija i bioptata iz rodova *Campylobacter* i *Helicobacter* iz mikrobioloških laboratorija u Referentnu laboratoriju (RL) na konačnu identifikaciju i ispitivanje osetljivosti radi sprovođenja nadzora nad zaraznim bolestima koje se prenose putem hrane, vode i/ili okoline i otkrivanja i praćenja pojave antimikrobne rezistencije u skladu sa potrebama bolesnika i Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti član 21. („Sl. Glasnik RS“ br15/2016,68/2020, 136/2020).

UZORKOVANJE I TRANSPORT IZOLATA

Kada je *Campylobacter* u pitanju potrebno je transportovati svežu kulturu ovog roda staru 48h sa cele ploče (**mCCDA**), sakupljanjem brisom sa celokupne ploče. Čistoću željene kulture uzročnika treba proveriti mikroskopskim preparatom. Za transport bakterija iz roda *Campylobacter* se preporučuje korišćenje transportnih podloga u plastičnoj epruveti sa zatvaračem na navoj, poput Amies-ove transportne podloge, sa ili bez drvenog uglja.

Kod roda *Helicobacte*, za transport bioptata ili eventualno kultura preporučuje se Portagerm komercijalni transportni medijum ili neki sličan medijum.

Uzorak kulture treba poslati uz popunjen odgovarajući upitnik istog dana.

U slučaju potrebe hitnog transporta ili transporta bakterija iz roda *Helicobacter* prethodno obavestiti RL na elektronsku adresu: nrlcampyhelico@izjz-nis.org.rs i/ili telefonom 018 4226-448, 4226-384 lok. 179.

S obzirom na to da se radi o transportu infektivnog materijala RL preporučuje poštovanje vodiča Svetske zdravstvene organizacije i Uputstva koje je usklađeno sa tim dokumentom.

TRANSPORT INFEKTIVNOG MATERIJALA

PAKOVANJE

Infektivni materijal se pakuje u 3 posude i obeležava karakterističnim simbolom kojim se obaveštavaju rukovaoci ovim uzorkom o kojoj vrsti materijala se radi.

Primarna posuda je epruveta ili bočica za transport *H. pylori*.

Uzorci koji se transportuju u ručnom frižideru preko kurira pošiljaoca ili poštom mogu se pakovati kao "dvostruka pakovanja".

Primarna posuda je plastična epruveta sa uzorkom kulture u podlozi, čvrsto zatvorena zatvaračem na navoj, umotana upijajućom hartijom, vatom ili zaštitnom folijom

Broj protokola: 2023RLCAMPYHELICO01	Važi od: Aprils 2023.	Strana: 4 od 3	Verzija broj: 01
--	--------------------------	-------------------	---------------------

Dvostruko pakovanje uzorka

- **Sekundarna posuda** je plastična čvrsta nepropusna posuda/kutija, za smeštanje primarne posude.
- Sekundarna posuda treba da bude obeležena nalepnicama: OZNAKA BIOHAZARDA I "BIOLOŠKA SUPSTANCA, KATEGORIJA B"
- Popunjen Uput za slanje bakterijskih kultura šalje se u posebnoj koverti, pri čemu se uput/uputi stavljaju u tercijarno pakovanje ili mimo njega.
- Na sekundarnoj posudi napisati podatke o pošiljaocu i primaocu (ustanova, adresa, odgovorna osoba i telefon).

Trostruko pakovanje uzorka

- Primarno i sekundarno pakovanje je identično prethodno opisanom.
- **Tercijarna posuda** služi za zaštitu sekundarnog pakovanja od fizičkog oštećenja i vode, i kao spoljni omotač. Treba koristiti komercijalne posude od čvrstog kartona ili plastike.
- Tercijarna posuda mora biti obeležena nalepnicama: oznaka biohazarda i "BIOLOŠKA SUPSTANCA, KATEGORIJA B" i sa navedenim podacima o pošiljaocu i primaocu (ustanova, adresa, odgovorna osoba i telefon).
- *S obzirom na to da se uzorci u Srbiji transportuju drumskim saobraćajem u trajanju od nekoliko časova iz ustanove pošiljaoca, RL predlaže da u se u nemogućnosti korišćenja preporučenog trostrukog pakovanja, koristi dvostruko pakovanje uzorka.*

LITERATURA

1. Guidance on Regulations for the Transport of Infectious Substances. WHO/2021 – 2022.
2. Isenberg HD. Clinical Microbiology Procedures Handbook, 2nd ed., 2004. ASM Press Washington DC.
3. Miković Dramić S. Urednik: Galić N. Laboratorijski protokol „Transport izolovanih kultura Salmonella spp., Shigella spp., Yersinia enterocolitica i Vibrio cholerae na karakterizaciju u Referentnu laboratoriju: Referentna laboratorija za Salmonella spp, Shigella spp., Vibrio cholerae i Yersinia enterocolitica. Institut za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“ Beograd 2023.
4. Miljković Selimović B., Kocić B., Babić T., Ristić Lj. *Campylobacter* i *Helicobacter*. Mikrobiološka dijagnoza i prevencija. Niš. Medicinski fakultet i Institut za javno zdravlje Niš. 2014.
<https://www.izjz-nis.org.rs/download/2021/CAMPYLOBACTER%20I%20HELICOBACTER>